

Sygn. akt VU 1623/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: Magdalena Pańków

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2014 roku w Legnicy

sprawy z wniosku R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania R. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 26 września 2013 roku

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 1623/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 września 2013 r. w sprawie (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił R. K. prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie spełnia warunków niezbędnych do przyznania emerytury w obniżonym wieku emerytalnym określonych w art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem na dzień 1 stycznia 1999 r. nie wykazał żadnego okresu pracy, o której mowa § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył R. K. domagając się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca wskazał, iż prace w warunkach szczególnych, w wymiarze umożliwiającym mu nabycie prawa do emerytury wykonywał w okresie zatrudnienia w Spółdzielni (...) we W. Oddział w Ś. oraz w (...) w L., gdzie pracował jako mechanik samochodowy.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. K., urodzony w dniu(...)r., na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnił 30 lat i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

/okoliczności bezsporne/

W okresie od 7 listopada 1972 r. do 31 sierpnia 1977 r. wnioskodawca był zatrudniony w Spółdzielni (...) we W. Oddział w Ś. na stanowisku mechanika samochodowego.

W spornym okresie przedmiot działalności Spółdzielni w postaci świadczenia usług transportowych i załadunkowych wykonywany był za pomocą ciągników rolniczych oraz pojazdów ciężarowych (Ż., J. i S.) w łącznej liczbie ok. 50-60 sztuk.

Naprawa pojazdów mechanicznych należących do Spółdzielni odbywała się w warsztacie remontowym, w którym zatrudniano około 10 mechaników, a w tym wnioskodawcę. R. K. zajmował się wymianą amortyzatorów, zbiorników paliwowych, uszczelek, regulacją gaźników, pracował przy wymianie oleju w mostach, naprawie skrzyń biegów, zawiesznień, hamulców, a także przy smarowaniu podzespołów (resory, układ kierowniczy, wały pędne, łożyska oporowe), ustawianiu zaworów oraz naprawie głowic (docieranie gniazd głowicy, wymiana tulejek, tłoków, pierścieni). Znaczna część prac przy naprawie pojazdów wykonywana była na kanałach remontowych. Czynności związane z naprawą i remontem silników odbywały się poza kanałem remontowym. Naprawa głowicy trwała niekiedy całą zmianę.

dowody: - przesłuchanie wnioskodawcy: 00:46:27-00:53:30;

- zeznania świadka T. K.: 00:34:43-00:46:04;

- zeznania świadka H. D.: 00:23:35-00:34:43;

- akta kapitałowe: świadectwo pracy z dnia 01.09.1977 r.;

- akta osobowe: umowa o pracę z dnia 07.11.1972 r.

W okresie od 1 września 1977 r. do 28 lutego 1990 r. R. K. był zatrudniony w (...) w L. na stanowisku mechanika samochodowego.

W spornym okresie wnioskodawca pracował w brygadzie złożonej z trzech mechaników, która zajmowała się naprawą pojazdów osobowych (F., W., P.) oraz dostawczych (Ż., N.). R. K. zajmował się wymianą uszczelek pod rurę wydechową oraz pod głowicę, pracował przy wymanianiu olejów, naprawie skrzyń biegów, zawiesznień, amortyzatorów i hamulców, a także przy naprawie głowic. Znaczna część prac przy naprawie pojazdów wykonywana była na kanałach remontowych. Czynności związane z naprawą i remontem silników odbywały się poza kanałem remontowym.

dowody: - przesłuchanie wnioskodawcy: 00:46:27-00:53:30;

- zeznania świadka A. B.: 00:11:54-00:17:54;

- zeznania świadka H. Ć.: 00:17:54-00:23:35;

- akta kapitałowe: świadectwo pracy z dnia 01.03.1990 r.

W dniu 12 września 2013 r. R. K. złożył wniosek o przyznaniu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

/okoliczności bezsporne/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie R. K. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Z dyspozycji § 4 ust. 1 cytowanego rozporządzenia wynika, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, ma okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń istnieje możliwość udowodnienia zeznaniami świadków okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia w przypadku braku odmiennych regulacji ustawowych w tym przedmieciu. Dowód ten dopuszcza się pod warunkiem złożenia przez zainteresowanego oświadczenia w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może on przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres.

Na gruncie niniejszej sprawy bezspornym było, iż wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, w dniu(...) osiągnął wiek emerytalny, zaś na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał 30 lat i 22 dni stażu ubezpieczeniowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej.

Kwestią sporną pomiędzy stronami niniejszego postępowania było natomiast ustalenie, czy ubezpieczony spełniał pozostałe warunki niezbędne do nabycia prawa do emerytury. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony nie wykazał żadnego okresu pracy, o której mowa § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. R. K. argumentował natomiast, iż decyzja organu rentowego jest niezgodna ze stanem faktycznym, bowiem prace w warunkach szczególnych w wymiarze umożliwiającym mu nabycie prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wykonywał w okresie zatrudnienia w Spółdzielni (...) we W. Oddział w Ś. oraz (...) w L..

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci akt osobowych i ubezpieczeniowych wnioskodawcy oraz zeznań T. K., H. D. oraz wnioskodawcy Sąd ustalił, iż w okresie zatrudnienia w Spółdzielni (...) we W. Oddział w Ś. od 7 listopada 1972 r. do 31 sierpnia 1977 r. wnioskodawca wykonywał prace, o których mowa w wykazie A dział

XIV poz. 16 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych).

Jak wynikało bowiem z zeznań T. K. oraz H. D., w okresie od 7 listopada 1972 r. do 31 sierpnia 1977 r. wnioskodawca pracował w warsztacie remontowym przy naprawie pojazdów mechanicznych należących do spółdzielni. Powyższe znajdowało odzwierciedlenie w zeznaniach wnioskodawcy, który podał, że będąc zatrudnionym w charakterze mechanika, pracował przy wymianie amortyzatorów, zbiorników paliwowych, a także przy naprawie zawieszania i hamulców oraz smarowaniu podzespołów, przy czym czynności te, z uwagi na ich charakter, wykonywał w kanałach.

Istotne jest jednak, że tylko okresy wykonywania zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy kreują i wypełniają weryfikowalne kryterium uznania pracy o cechach znacznej szkodliwości dla zdrowia lub znacznego stopnia uciążliwości, lub wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Taki sam warunek odnosi się do wymagania stałego wykonywania takich prac, co oznacza, że krótsze dobowo (nie w pełnym wymiarze obowiązującego czasu pracy na danym stanowisku), a nie stałe świadczenie pracy wyklucza dopuszczalność uznania pracy za świadczoną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskutek niespełnienia warunku stałej znacznej szkodliwości dla zdrowia lub stałego znacznego stopnia uciążliwości wykonywanego zatrudnienia.

Tymczasem E. K. zeznał, iż nie wszystkie prace związane z naprawą pojazdów mechanicznych wykonywał w kanałach remontowych. Do obowiązków wnioskodawcy należała również naprawa silników, która odbywała się poza kanałem remontowym, na co wskazywał sam ubezpieczony. Sąd miał na uwadze, iż zgodnie z ugruntowanym w judykaturze poglądem, w stosunku do czynności wykonywanych w warunkach nienarazających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia o charakterze incydentalnym, krótkotrwałym, ubocznym w stosunku do czynności podstawowych kwalifikowanych jako praca w szczególnych warunkach, to nie ma podstaw, aby tej pracy nie zaliczać do okresu uprawniającego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r., sygn. akt II UK 233/11). Istotne jest jednak, iż czynności związane z naprawą silników stanowiły istotną część obowiązków wnioskodawcy. Jak zeznał bowiem T. K. prace te trwały niekiedy całą zmianę. Nie sposób przypisać im zatem charakteru ubocznego względem czynności podstawowych kwalifikowanych jako praca w szczególnych warunkach.

Z uwagi na powyższe Sąd doszedł do przekonania, iż okres zatrudnienia wnioskodawcy w Spółdzielni (...) we W. Oddział w Ś. nie podlegał uwzględnieniu do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Do pracy w warunkach szczególnych Sąd nie uwzględnił również okresu zatrudnienia R. K. w (...) w L. od 1 września 1977 r. do 28 lutego 1990 r. Sąd miał na uwadze, iż jakkolwiek A. B. oraz H. Ć. zeznali, iż w spornym okresie wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu prace przy naprawie samochodów osobowych oraz ciężarowych w kanałach remontowych, tj. prace, o których mowa w wykazie A dział XIV poz. 16 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych) to jednak powyższe pozostaje w sprzeczności z treścią zeznań R. K., który podał, że w czasie tego zatrudnienia, w zależności od potrzeb zakładu pracy wykonywał również prace przy remontach pojazdów mechanicznych poza kanałem remontowym. Uwagę zwraca również i to, że wymienieni świadkowie pracowali w (...) w L. jako kierowcy, a zatem mogli obserwować pracę wnioskodawcy wyłącznie wtedy, gdy powierzony im pojazd uległ awarii, a więc średnio 1-2 razy w miesiącu.

Sumując Sąd ustalił, iż rozpatrywanym okresie R. K. nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Mając na względzie powyższe należało wskazać, iż R. K. nie wykazał, że na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się stażem pracy w warunkach szczególnych w wymiarze określonym w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 26 września 2013 r. w sprawie (...).